

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Clericis Non Residentibus in ecclesia vel præbenda. Titvlvs III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

autem, vel nisi (ut praemittitur) tonsuram, vel a vestes ferant clericales, etiam in praemissis eos gaudere nolumus privilegio clericali.

DE CLERICIS & NON RESIDENTIBUS
in ecclesia vel praebenda.

TITVLVS III.

CAP. I.

Distributiones quotidiana solum praesentibus, qui interfuit deserviri, dari debent, consuetudine non obstante. Et qui aliter illas recipient, non faciant illas suas: Et idem de distributionibus, quae dantur pro anniversariis defunctorum. Ioan. And.

Bonifacius octavus.

Consuetudinem, quae in quibusdam partibus inolevit, quae canonici, & alii beneficiati, seu clerici cathedralium & aliarum collegiarum ecclesiarum, distributiones & quotidianas (quae alias manualia beneficia seu victualia nuncupantur, & tantum residentibus tribuantur) qualitercunque in civitatibus, seu aliis locis (in quibus ipsae consistunt ecclesiae) sint praesentes, licet divinis officiis non interfuit, ex integro percipiunt, ac si continuè in ipsis ecclesiis, in eisdem officiis deservirent, penitus improbant. Statuimus, ut distributiones ipsae quotidianae, in quibuscunque reb. consistant, canonicis ac aliis beneficiatis, & clericis ecclesiarum ipsarum, qui eisdem officiis, in ipsis ecclesiis adfuerint, tribuantur juxta ecclesiae cuilibet ordinationem rationabilem iam factam, seu etiam faciendam. Qui vero aliter de distributionibus ipsis quicquam receperit (exceptis illis, quos infirmitas, seu iusta & rationabilis corporalis necessitas, aut evidens ecclesiae utilitas excuset) rerum sic receptorum dominium non acquirat, nec faciat eas suas: imò ad omnium restitutionem, quae contra huiusmodi nostram constitutionem receperit, teneatur.

De distributionibus etiam pro defunctorum anniversariis largiendis, idem decernimus observandum.

DE PRAEBENDIS ET DIGNITATIBUS.

TITVLVS IV.

CAP. I.

Ad praesentationem religiosorum, etiam exemptorum, non debent in ecclesiis ipsorum rectores institui, nisi primo tantum eisdem assignetur, unde incumbunt onera subire possint, & congruo sustentari: nec valet contraria consuetudo. Ioan. And.

Clemens III. alius quartus e.

Sucepti regiminis nos cura sollicitat, ut utilitatibus subditorum in illis praecipue, per quas salutem animarum saluti consulitur, nunc novorum editione iurium, nunc antiquorum innovatione sollicitè providere curemus. Sanè fuit olim per sedem Apostolicam providè constitutum, ut dioecesi locorum, ad praesentationem religiosorum nullum ad aliquam ecclesiam recipiant, nisi tantum ei de proventibus ipsius ecclesiae coram eis fuerit assignatum, unde iura Episcopalia possit solvere, & congruam sustentationem habere. Verum (sicut nobis querela multorum frequens insinuat) religiosi exempti de proventibus parochialium ecclesiarum, in quibus ipsi obtinent patronatus, seu rectorum praesentatio pertinet ad eosdem, tantum percipiunt an-

a Aliis, & b Vid. Concil. Trident. sessio. de reformatione. ca. 1. & sess. 21. cap. 3. & sess. 24. ca. 22. c Vid. Decretum. consil. 250. ubi latè de his quotidianis distributionibus. d aliter, participari. e In veterioribus codicibus constanter legitur, Clemens IV. F. aliter per qua.

nuatim, quòd rectores ecclesiarum ipsarum non possunt de residuo commodè sustentari, & Episcopalis praesentatio perfolvere, ac alia incumbunt eis onera supportare: propter quod saepe contingit, quòd non inveniantur personae idoneae, quae huiusmodi ecclesiae velint recipere, sicq; frequenter minus idoneis conferuntur, eo quo pericula imminere animarum. Nos itaque volentes super hoc salubre remedium adhibere, praesenti decreto statuimus, & mandamus, constitutionem huiusmodi quòd omnes patronos & ecclesiarum, religiosorum tam exemptorum, quam non exemptos, & alios inviolabiliter observari, consuetudine contraria non obstante.

CAP. II.

Beneficia vacantia in curia, alius quam Papa conferre potest: quòd si fecerit, irrita est collatio. Ioan. And.

Idem.

Licet ecclesiarum, personarum, dignitatum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum plenaria dispositio ad Romanum noscatur Pontificem pertinere, ita quòd non solum ipsa cum vacat potest de iure conferre, verum etiam & jus in ipsis tribuere vacantis, collationem tamen ecclesiarum, personarum, dignitatum, & beneficiorum apud sedem Apostolicam vacantium, & beneficiorum ceteris antiqua consuetudo & Romanus Pontificibus reservavit. Nos itaque laudabilem repositam huiusmodi consuetudinem, & eam auctoritate Apostolica approbantes, ac nihilominus volentes ipsam inviolabiliter observari: eadem auctoritate statuimus, ut ecclesias, dignitates, personatus & beneficia, quae apud sedem ipsam deinceps vacare contigerint, aliqui praeter Romanum Pontificem quacunque super hoc sit auctoritate munitus, sive iure ordinariae potestatis ipsorum electio, provisio, seu collatio ad eum pertineat, sive licentia super aliquorum provisione generalis vel etiam specialis (sub quacunque forma & verborum recepte, nisi sit super conferendis eisdem in curia Romana vacantibus specialis & expressa ab ipso Pontifice summo auctoritate attributa) conferre alicui seu aliquibus non praesumat. Nos enim si secus actum seu auctoritatem fuerit, decernimus irritum & inane.

CAP. III.

Si Papa beneficia vacantia in curia non conferat intra mensem à die vacationis illi, ad quos collatio pertinet, praesentari non ferre. Ioan. And.

Gregorius X. In Concilio generali Lugdunensi.

Statum felicitis recordationis Clementis praedecessoris nostri de dignitatibus & beneficiis in curia Romana vacantibus nequaquam permissum, quoniam per Romanum Pontificem conferendis, necesse est taliter moderandum: ut ii, ad quos eorumdem beneficiorum & dignitatum spectat collatio (licet non obstante praedicto) demum post mensem à die, quòd dignitates seu beneficia ipsa vacaverint numerandorum, ea conferre valeant. Tantummodo per seipsum vel per ipsos agentibus in remotis per suos vicarios generales in eorum dioecibus existentes, quibus id canonice sit commissum.

CAP. IV.

In beneficiis, vel in imperationibus ad beneficia per provisionem usque ad certam summam pensam non debetur. Per eorumdem provisionem vel discessum non comprehenditur cathedralis. Sed per electionem.

a Alios casus quib. exempti subiant ordinationem, vide infra. cap. 2. de pan. & re. per glo. 2. in. P. in. b al. ita. per glo. 2. de pan. & re. per glo. 2. in. P. in. c Vid. l. in. civile. ff. de iust. tam jus ad ea tribuere vacatura. d Vid. l. in. civile. ff. de iust. & iur. e Decidit. etiam si habeatur collatio non obstante quòd oporteret expressam mentionem de verbo. ad verbum fieri in litteris Apostolicis. Petr. Arch. Dom. & Phil. Font. e Vid. l. in. in. in. in. de fil. vero do. infra. Font.